

BOK NR. 2: Hans Fredrik Dahl presenterte i går 2. bind av sin Quisling-biografi.

(NTB-foto: Jon Eeg)

«Snilt» bilde av Vidkun Quisling

Et nytt og mer nyansert bilde av Vidkun Quisling som menneske og politiker blir tegnet i annet bind av Hans Fredrik Dahls store biografi av NS-føreren.

— Noen vil sikkert synes jeg er for «snilt» med Quisling. Og det er klart at hvis man i utgangspunktet mener at han på alle punkter skal fordømmes, så bør man ikke utsette seg for ergrelsen ved å lese boken, sa han på Aschehougs sjel-

dent godt besøkte pressekonferanse i Oslo tirsdag der boken ble presentert.

Av Ivar Johansen, NTB

Og «snilt» er Dahl forsåvidt som han gir et mer nyansert og sympatisk bilde av personen Vidkun Quisling enn det som er kommet fram i tidligere skrifter, samtidig som Dahl framstiller sider av Quislings politiske motiver og hensikter som ærlige og oppriktige utfra det han mente ville tjene nasjonale interesser. I forordet til boka skriver forfatteren at han har skrevet en bok på Quis-

lings egne premisser. Vi får en framstilling av de dramatiske begivenhetene og Quislings ord og gjerninger sett fra hans egen synsvinkel.

Ingen renvasking

Men boka er ingen renvasking av Quisling. Forræderistempleet er ikke fjernet. Kuppet 9. april 1940, som kom overraskende både på tyskere og nordmenn, var en fatal feilvurdering. Han var en tapt sak etter 9. april — en forræder for verden av nesten klassisk merke, skriver Dahl. Han påstår også, med belegg i sine kilder, at en tysk invasjon av Norge i 1940 ikke hadde vært mulig hvis ikke Quisling i møte med Hitler i desember 1939 hadde lagt fram sin beskrivelse av Englands onde hensikter med Norge og fikk Hitler til å forstå betydningen av å sikre seg Norge for vestmaktene.

Forholdet mellom Hitler og Quisling er et ledemotiv i boka. De ti møtene mellom de to blir inngående beskrevet. Dahl hevder at Hitler hadde stor aktelse for Quisling og vurderte ham høyt som en kunnskapsrik og ærlig, men noe naiv person. De tanker og ideer som Quisling la fram skriftlig og muntlig for Hitler ble ikke oppfattet som naive hugskott fra en outsider. De ble

tvrtimot delt av sentrale personer i det tredje rike. At Hitler la dem til side, skyldtes ikke at de kom fra Quisling, men at de ikke passet inn i Hitlers krigsplaner.

Quisling og jødene

Jødeforfølgelsene og Quislings syn på jødespørsmålet får bred plass i boka. Quisling var klart anti-semittisk, noe som kom fram i mange av hans taler. Han hadde sitt ansvar for at de norske jødene ble arrestert av norsk politi, men Dahl finner intet belegg i sine kilder for at Quisling visste hvilken skjebne jødene gikk i møte. Han trodde på forsikringene fra SS om at de ville bli satt til jordbruks- og husflidsarbeid i reservater i Øst-Europa. Dahl rettet på pressekonferansen sterk kritikk mot den behandling Quisling fikk under rettsoppgjøret.

— Jeg snakker ikke om folks forståelige hevnfølelse og harme, men om de saksbehandlende embetsmenn, sa han og siktet blant annet til lagrettens formann som han hevdet opptrådte som aktor. Dahl kritiserte også de medisinske eksperimenter som ble foretatt og som i følge Dahl ødela Quislings hjernefunksjoner slik at han talte i viljelse i deler av sin forklaring for retten.

Latvierne tilbake i dag

Lillestrøm: De 36 turistene fra Latvia som landet på Gardermoen i går, fikk lov å dra til Oslo mot å sette igjen på flyplassen de salgsvarene de hadde med seg.

Turistene må vende tilbake til Latvia i dag slik de har fått visum til. Det framgår også av billettene deres at returen skal skje i dag, opplyser politiadjutant Margit Himle ved Romerike politikammer.

Undersøkelser av bagasjen viste at passasjerene hadde med seg varer som man vanligvis ikke tar med seg til eget

opphold i utlandet. Politiet mener at varene skulle selges på gata i Oslo.

Utlendinger må ha arbeidstillatelse for å drive gatesalg i Norge fordi slik virksomhet ifølge myndighetene er ervervsvirksomhet. Dette er bakgrunnen for avgjørelsen som politiet har tatt i denne saken. (NTB)